

Gorenjski Glas

TOREK, 14. JULIJA 2009

Leto LXII, št. 55, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORIKH IN OB PETIKH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Kranj ne bo gorenjski Palermo

Usoda komunalnih odpadkov iz občin Upravne enote Kranj še ni znana, vendar zabojniki ne bodo ostajali polni. Odvoz zagotovljen, odlaganje ne.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Na dveh gorenjskih deponijah, ki bosta delovali tudi po 16. juliju, so nam zagotovili, da imajo vsa potrebna okoljevarstvena dovoljenja in izpolnjujejo tudi druge pogoje za obratovanje. "Mi bomo nemoteno delali naprej," je povedal Sebastijan Zupanc, direktor Komunale Kranj, in pojasnil: "Nova civilna iniciativa ne nasprotuje odlaganju domačih odpadkov, le za kranjske odpadke postavljajo dodatne pogoje." S civilno iniciativo se pogaja Borut Sajovic, župan občine Trzin.

Za odpadke iz občin zgornje Gorenjske bodo poskrbeli na deponiji Mala Mežakla. Anton Požar iz Jeko-in, ki upravlja z deponijo, nam je zagotovil, da imajo vsa dovoljenja za obratovanje tudi po 16. juliju: "Delovali bomo v sklopu regijskega centra, čeprav še ni urejeno sortiranje odpadkov. Kdaj bo to urejeno, danes ne ve niti vedeževalka, saj so bili roki že večkrat postavljeni in nikoli uresničeni." Na Malo Mežaklo bodo sicer romali tudi odpadki iz občin Upravne enote Škofja Loka.

V roku enega leta naj bi bil zgrajen tudi mehansko biološki obrat, vendar lokacija še ni znana, čeprav naj bi najverjetneje stal v Industrijski coni Exoterm na Polici pri Naklem (v Mestni občini Kranj). Kje bodo odlagali odpadke po četrtku, smo vprašali Ivana Hočevarja, direktorja Komunale Kranj: "Odpadke bomo odvažali nemoteno, tako kot do sedaj." Stane Štraus, podžupan Mestne občine Kranj, je povedal, da jih vsaj nekaj časa zagotovo še ne bodo odvažali na logiški deponiji (ta še nima dovoljenja za obratovanje) in v regijskem centru v Celju.

ski obrat, vendar lokacija še ni znana, čeprav naj bi najverjetneje stal v Industrijski coni Exoterm na Polici pri Naklem (v Mestni občini Kranj). Kje bodo odlagali odpadke po četrtku, smo vprašali Ivana Hočevarja, direktorja Komunale Kranj: "Odpadke bomo odvažali nemoteno, tako kot do sedaj." Stane Štraus, podžupan Mestne občine Kranj, je povedal, da jih vsaj nekaj časa zagotovo še ne bodo odvažali na logiški deponiji (ta še nima dovoljenja za obratovanje) in v regijskem centru v Celju.

Deponija Tenetiše (na sliki) od četrtka, 16. julija, naprej postaja zgodovina, enako tudi deponija Draga v Škofji Loki. / Foto: Tina Delb

Blesteli tudi trije gorenjski dijaki

Vseh 34 možnih točk pri splošni maturi je letos doseglo 33 kandidatov, od tega tudi trije dijaki gorenjskih srednjih šol.

MATEJA RANT

Kranj - Spomladanskega roka splošne mature se je po podatkih državnega izpitnega centra letos udeležilo 9221 kandidatov, od tega v

gorenjski regiji 878. Od 7889 kandidatov, ki so uspešno zaključili četrti letnik gimnazije in so splošno maturo opravljali prvič, jih je izpite uspešno opravilo 7244 ali 91,82 odstotka, kar je, po

udarjajo pri državnem izpitnem centru, primerljivo z lani, ko je bilo uspešnih 92,86 odstotka.

Vseh 34 možnih točk je letos doseglo 33 kandidatov, med njimi tudi trije dijaki go-

renjskih srednjih šol, to so Tina Janša, Gašper Poklukar in Blaž Zupanc. Skupaj z njimi je še 346 maturantov, ki so na spomladanskem roku splošne mature dosegli od 30 do 33 točk, včeraj na svoji šoli prejelo maturitetna spričevala s pohvalo. Vseh zlatih maturantov je torej letos 379, med njimi 249 deklet in 130 fantov. Splošni uspeh kandidatov, ki so prvič opravljali splošno maturo po končanem četrtem letniku gimnazije in jo opravili, je v povprečju 19,69. Povprečna ocena pri slovenščini je 3,39, pri matematiki 3,25, pri angleščini 3,65 in pri nemščini 3,83.

Tina Janša

Gašper Poklukar

Blaž Zupanc

Znižali smo cene za najem sefov.

www.gbkr.si

Gorenjska Banka

JESENICE, TRZIN

Umor na Jesenicah in nesreča v gorah

Konec minulega tedna se je končal tragično za 35-letnika z Jesenic, ki ga je v enem od gostinskih lokalov na Jesenicah do smrti z nožem večkrat zabodel 29-letni znanec, prav tako z Jesenic. V ozadju obračuna naj bi bilo maščevanje, policiisti pa so osumljenca prijeli kmalu po dejanju in ga v soboto dopoldne privedli pred preiskovalnega sodnika, ki je zanj odredil pripor. V nedeljo okoli 13. ure pa se je pri sestopu s Košutnikovoga Turna proti Dolгим njivam zgodila nesreča, v kateri je umrla 29-letna planinka iz Kranja. Planinka je pri sestopu padla po pobočju in se pri tem tako hudo ranila, da je na kraju umrla. Vzrok za padec naj bi bil zdrs. V reševanju so sodelovali gorski reševalci GRS Trzin, dežurna reševalna ekipa ter helikopter Slovenske vojske s policistom, pripadnikom gorske enote. M. G.

DANES PRILOGA:

zdravje & lepota

▶ 3. stran

55 AKTUALNO

Jamstvo za posojila občanom

Država bo namenila 350 milijonov evrov za jamstva pri posojilih, ki jih bodo v bankah najeli zaposleni za določen čas, začasno brezposelni in mlade družine. Država bo jamstva lahko izdajala najdlje do konca prihodnjega leta.

3

GORENJSKA

Hiše naj bodo, bloki pa ne

Civilna iniciativa Kolnica Mlake se ne strinja s predlaganim načrtom gradnje nove soseske na območju Mlake-zahod. Kranjski svetniki so osnutek dokumenta na seji prejšnji teden sicer sprejeli, a s številnimi pripombami.

5

ZDRAVJE & LEPOTA

Kožne bolezni, povezane s soncem

"Klima, sonce in toplota vplivajo na to, da se v poletnem času pojavijo bolezni kože, ki za druge mesece niso značilne. Sončni žarki delujejo na kožo samo negativno," pravi prof. dr. Igor Bartenjev, specialist dermatovenerologije.

11

EKONOMIJA

Še vedno brez prihodkov

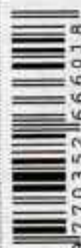
Delavci škofjeloškega LTH so v večini primerov le prijavljeni na zavodu za zaposlovanje, vendar so že šest mesecev brez mesečnih prihodkov. Vsaj malo si bodo lahko opomogli šele avgusta.

17

VREME

Danes bo jasno, pihal bo veter. Jutri bo sončno z jugozahodnikom. Zvečer in v noči na četrtak se bo pooblačilo. V četrtak bo pretežno jasno.

13/32°C
jutri: sončno

KRIMINAL

TRŽIČ, KRANJ

Registrske tablice izginjajo

Neznanci so v noči na petek v Trziču s parkiranega Renaulta Clia ukradli registrske tablice z oznako KR C2-428, tablici z oznako KR 22-79S pa s Forda Focusa. Policisti se ukvarjajo tudi z registrskima tablicama, ki sta v noči na nedeljo izginili s parkiranega osebnega avtomobila v Kranju. Na njih je bila oznaka LJ 76-6AX, lastnik pa je oškodovan za okoli 50 evrov. Policisti bodo storilce naznanili pristojnemu tožilstvu.

KRANJ

Potreboval je gume

Nepripravil je v noči na soboto z osebnega avtomobila znamke Renault Kangoo, ki je bil parkiran v eni izmed podzemnih garaž, odvil vsa štiri platišča skupaj s pnevmatikami. Lastnik je bil s tem dejanjem oškodovan za okoli 400 evrov. Policisti nadaljujejo zbiranje obvestil, zoper storilca pa bodo podali kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo v Kranju.

DOVJE

V vikend po hrano in alkohol

Policisti poizvedujejo za vlomilcem, ki je med prejšnjo nedeljo in minulo soboto vlomil v vikend na območju Dovjega. Iz notranjosti je odnesel nekaj hrane, alkoholne pijače ter orodja in predmetov iz lesa. Lastniku je povzročil za okoli 1500 evrov škode.

KRANJ

Z avtodomom v neznanu

V času med torkom in četrtkom je ljubitelj tujih vozil na Cesti Jaka Platiše na Planini pristopil do parkiranega avtodoma znamke Ford Arcaraidera bele barve, na katerem so nameščene registrske tablice KP M8-497. Avtomobilski tat je nekako odprl vozilo, uspelo mu je zagnati tudi motor in z avtodomom se odpeljal v neznanu. Lastnika je oškodoval za okoli 25 tisoč evrov.

ŠKOFJA LOKA

Ukradenih pet pnevmatskih kladiv

V četrtek ob 22.30 je nekdo vlomil v izložbo trgovine v Škofji Loki in si iz nje prisvojil pet pnevmatskih kladiv znamke Bosch v skupni vrednosti okoli pet tisoč evrov. Policisti o storilcih še zbirajo obvestila. **M. G.**

ŠKOFJA LOKA

Hudournik poškodoval cesto

Petkovo deževje je v dolini Hrastnice zaradi hudourniških nanosov in zemeljskih plazov ter preusmeritve potoka poškodovalo tamkajšnja cesto, ki je do nadaljnjega neprevozna, sanacija pa že poteka. V zgornjem delu Hrastnice so manjši plazovi, ki so se utrgali ponoči, že očiščeni, v petek dopoldne so delali še na odseku ceste do domačij Žirovnik in Kozjek. Na kraju dogodka so bili delavci z gradbenimi stroji, ki so odstranjevali naplavine. **M. G.**

Po domnevnem sporu je znanca zabodel do smrti

V noči s četrta na petek se je v jeseniškem gostinskem lokalu zgodil krut umor.

MATJAŽ GREGORIČ

Jesenice - V noči na petek so nekaj po polnoči na Operativno-komunikacijskem centru v Kranju prejeli obvestilo, da je bil v gostinskem lokalu 1001 noč zaboden moški. Policisti so takoj odšli na prizorišče in tam prišli domnevnega morilca,

29-letnega Jeseničana, ki je z nožem do smrti večkrat zabodel znanca, 35-letnega Tadeja Pusta, prav tako z Jesenic. Na Policijski upravi Kranj nam niso želeli razkriti identitete osumljenca, po neuradnih podatkih pa gre za Joška Leskovarja.

Zakaj je prišlo do krutega obračuna z nožem, za zdaj

še ni znano, po neuradnih informacijah pa naj bi se znanca že pred polnočjo zadrževala v enem od jeseniških gostinskih lokalov in nato nekaj po polnoči odšla v 1001 noč. Tam naj bi med njima izbruhnil spor, šlo pa naj bi tudi za maščevanje zaradi domnevnega poniževanja v mladosti. Kot navaja-

jo na Policijski upravi Kranj, je osumljenec Pusta večkrat zabodel z nožem, zaradi česar je umrl že v gostinskem lokalu. Policisti so preiskali kraj zločina in osumljenca odvedli na zaslišanje, od tam pa so ga v soboto dopoldne privedli pred dežurnega preiskovalnega sodnika, ki je zanj odredil pripor.

Umor z nožem se je domnevno zaradi maščevanja zgodil v jeseniškem lokalu 1001 noč. / Foto: Arka Belovar

Osumljenca so v soboto privedli pred kranjskega preiskovalnega sodnika, ki je odredil pripor. / Foto: Crt Štanič

Vozniško dovoljenje odslej na kartici

Od včeraj so vozniška dovoljenja na novem evropskem obrazcu, nekaj sprememb je tudi pri posameznih kategorijah.

MATJAŽ GREGORIČ

Kranj - Upravne enote so včeraj začele izdajati nova vozniška dovoljenja, ki so usklajena z evropsko direktivo in so odslej na polikarbonatnih karticah.

Slovenski vozniki bodo tako nova vozniška dovoljenja začeli dobivati med prvimi v Evropski uniji, vendar hkrati stara rožnata ostajajo v veljavi vse do konca aprila leta 2018. Nova dovoljenja bo treba menjati vsakih deset let,

Na novi kartici je ob pravem kotu mogoče videti obliko motorja, valjev in ventilov, odtisnjen pa je tudi lipov list.

vendar to ne vpliva na pravice, pridobljene ob izdaji vozniškega dovoljenja. Cena kartice je 17,37 evra, za podaljšanje pa bo treba

odšteti 12,40 evra. Z novimi vozniški dovoljenji se vzpostavlja tudi nov register voznikov.

Nekaj sprememb je pri kategorijah in starostnih omejitvah. Po novem ni več kategorije H, ki je veljala za kolesa z motorjem, po novem pa se imenuje AM. Starostna meja za pridobitev se je s 14 povežala na 15 let. V kategorijo A sta uvrščeni še kategorija A1 (motocikli do 125 ccm in 11 kW) in A2 (do 35 kW), za kategorijo brez omejitev je

treba dopolniti 24 let. Tudi kategorija B se po novem deli na B1, ki velja za tako imenovana štirikolesa, B za motorna vozila do 3500 kilogramov in BE za vozila do 3500 kilogramov s priklopnikom. Kategorija D za avtobuse je razdeljena na štiri podkategorije, vozila kategorije F (traktorje in traktorske priklopnike) bo odslej mogoče voziti že s 15 leti, brez sprememb pa je kategorija G, ki velja za delovne stroje in motokultivatorje.

Mavčiče

Uspešna vaja prostovoljnih gasilk

V soboto je v Mavčičah potekala gasilska vaja članic prostovoljnih gasilskih društev na območju Gasilske zveze Kranj. Sodelovalo je okoli 50 gasilk iz prostovoljnih društev Bitnje, Breg ob Savi, Jošt, Mavčiče, Podblica in Suha. Pogumne krotilke plamen so se podale na prizorišče domnevnega požara na kmetiji Jerala v Mavčičah, poleg drugih sredstev pa so napeljale tudi okoli šeststo metrov cevi za dovajanje vode iz Save do naselja. Namen vaje, ki je v celoti potekala brez moške asistencije, je bila preveritev usposobljenosti članic prostovoljnih gasilskih društev in delovanja radijskih zvez. Uspešno vajo sta si med drugi ogledala predsednik Gasilske zveze Kranj Jože Derlink in predstavnik Gasilsko reševalne službe Kranj Matej Kežar. **M. G.**

Foto: Crt Štanič

Hotel Krim

Hotel Krim Bled, d.o.o.
Ljubljanska c. 7, 4260 Bled

objavlja prosti delovni mesti

VODJA PRALNICE

Od kandidata/kandidatke pričakujemo:
V. stopnjo izobrazbe tekstilne ali druge ustrezne smeri
Tri leta delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih
Komunikativnost in smisel za timsko delo
in

NATAKARJA /ICE

Od kandidata / kandidatke pričakujemo:
IV. ali V. stopnjo gostinske smeri
Eno leto delovnih izkušenj
Znanje dveh tujih jezikov
Komunikativnost in smisel za timsko delo

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev sprejemamo 8 dni po objavi na gornji naslov.

Tudi zdravniki grešijo ...

... a iz napak se je treba učiti, pravi pooblaščenec za varnost v Splošni bolnišnici Jesenice prim. Miran Lah, dr. med.

stran 10

Kožne bolezni, povezane s soncem

"Klima, sonce in toplota vplivajo na to, da se v poletnem času pojavijo določene bolezni kože, ki za druge mesece leta niso značilne. Če govorim kot dermatolog, sončni žarki na kožo delujejo samo negativno," pravi sogovornik prof. dr. Igor Bartenjev, specialist dermatovenerologije.

stran 11

zdravje & lepota

ZDRAVJE • KAKOVOST BIVANJA • ZDRAVA PREHRANA • NAPREDEK V ZDRAVSTVU • ZDRAVILA • KOZMETIKA • NASVETI ZA DOLGO ŽIVLJENJE

Klinika, v katero posije sonce

"Na leto imamo približno 11 tisoč sprejemov otrok iz cele države, od tega jih 60 odstotkov pride k nam zunaj območja Ljubljane in gre za najbolj zahtevna obolenja. Ambulantno na leto pregledamo še okrog 47 tisoč otrok," je povedal prof. dr. Ciril Kržišnik ob ogledu prostorov nove Pediatrične klinike v Ljubljani.

SUZANA P. KOVAČIČ

Šestnajst let je trajalo, da so se mladi pacienti in zdravniške osebe preselili v prostore nove Pediatrične klinike, ki je umeščena na severno stran Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani. Notranjost je odevta v tople, sončne barve, stavba je prostorna in moderna. "Lepo je urejeno, osebe je prijazno," je bil prvi vtis staršev trinajstmesecnega Maja, Sabine in Roberta Hrasta, ki smo jih srečali v Ambulanti za alergologijo, revmatologijo in klinično imunologijo. "Če primerjam staro in novo kliniko, je prvo, kar mi pride na misel to, da ima slednja vsekakor boljše higienske razmere. V stari stavbi je tudi stalno pihalo," je povedala Katarina Ambrožič, ki sina Jureta, ki ima Kronovo bolezen (črevesno obolenje) vsakih osem tednov spremlja na enodnevno terapijo na gastroenterološki oddelku. "Stavba zdaj že nekdanje pediatrične klinike na Vrazovem trgu je bila dotrajana,

"Če primerjam staro in novo pediatrično kliniko, je prvo, kar mi pride na misel to, da ima slednja vsekakor boljše higienske razmere. V stari stavbi je tudi stalno pihalo."

Diplomirana medicinska sestra Metka Bezeljak, Maj in njegova mamica Sabina Hrast v specialistični ambulanti za alergologijo, revmatologijo in klinično imunologijo v pritličju stavbe. (Foto: Tina Dovc)

poletje smo morali otroke z rešilnimi vozili prevažati v klinični center na določene preiskave; pozimi v snegu, poleti v dežju. Kakršnakoli rekonstrukcija stavbe bi bila dražja od novegradnje, zato smo se odloči-

li, da poiščemo lokacijo za novogradnjo. Gradbena dela na novi kliniki so bila končana lani, 24. aprila letos smo jo dobili v uporabo. V zadnjih dveh mesecih smo poskrbeli, da smo stavbo dejansko usposobili za bivanje

in delovanje, del opreme smo prenesli iz stare klinike. Prej smo bili locirani na Vrazovem trgu in na Ulici stare pravde, zdaj smo vsi skupaj pod eno streho," je povedal prof. dr. Ciril Kržišnik, strokovni direktor Pedi-

atrične klinike v Ljubljani. Naložba je stala 98 milijonov evrov; že leta 1996 je parlament sprejel Zakon o zagotovitvi sredstev za gradnjo nove pediatrične klinike.

STRAN 10 ►

ZDRAVILA

Zdravilo na spletu je lahko ponaredek

Najbolj pogosto na spletu oglaševana in hkrati tudi ponarejena so zdravila za zdravljenje motnje erekcije, zmanjševanje telesne teže ...

stran 12

ZDRAVA HRANA

Prehrana v poletnih dneh

Pozabavamo se z lastno domišljijo ali kuharskimi recepti in pripravimo sveže, barvite in zdrave obroke - kosila, večerje in seveda tudi malice.

stran 13

NASVET

Okužbe s hrano

Zelo neprijetna toda pogosta je na potovanjih driska, ki nas prisili, da obležimo v postelji in moramo zato spremeniti potovanje.

stran 16

AKTUALNO

◀ STRAN 9

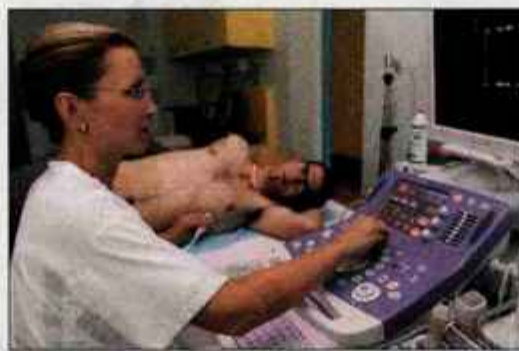
V soboto, 27. junija, so v novih prostorih začeli sprejemati prve paciente. "Na leto imamo približno 11 tisoč sprejemov otrok iz cele države, od tega jih 60 odstotkov pride k nam zunaj območja Ljubljane in gre za najbolj zahtevna obolenja. Ambulantno na leto pregledamo še okrog 47 tisoč otrok," je povedal Kržišnik. V stari kliniki so imeli 230 postelj, v novi jih je manj, 201, od tega je 44 kirurških postelj. To naj bi bilo dovolj glede na potrebe, je dejal strokovni direktor, in poudaril: "V prvo nadstropje nove pediatrične klinike se bo septembra preselila še otroška kirurgija z intenzivno terapijo in s kirurškimi dvoranami."

Za starše hospitaliziranih otrok imajo po en prostor na vsakem oddelku, starši pa imajo ob otrokovi bolniški

postelji počivalnik, ki se lahko raztegne v ležišče.

"Nova hiša je funkcionalna"

"Vsaj s strokovnega vidika je največja pridobitev ta, da oddelki niso več dislocirani, ampak smo zdravniki povezani pod eno streho in se lahko vsakodnevno konzultiramo o posameznem bolniku, kadar je treba. Nova hiša je funkcionalna, res pa imamo vsaj na našem oddelku manj postelj kot prej. Približujemo se ameriškemu zdravstvenemu sistemu, kjer se hospitalizirajo samo hudo bolni otroci in mladostniki, kar pa predstavlja večjo obremenitev za zdravnika, ki se mora v danem trenutku odločiti, kateri otrok bo ostal v bolnišnici in za katerega je dovolj pregled v ambulanti. Ležalne dobe se krajšajo, na našem oddelku je povprečna ležalna doba dva do tri dni," je pove-

Ehokardiografski laboratorij, v katerem so dobili nov aparat za UV srca. Maja Česen, dr. med., in Tilen Lebar.

Prof. dr. Ciril Kržišnik in pacient Jure Ambrožič na gastroenterološkem oddelku

dal as. mag. Matjaž Homan iz gastroenterološkega oddelka. Njegov stanovski kolega as. dr. Gregor Novljan, vodja Centra za otroško dializo, pa je povedal: "Prostori so funkcionalni. Dializnih mest imamo pet, kar za zdaj ustreza potrebam po dializiranju otrok. V Sloveniji ta hip potrebuje dializo dvajset otrok in mladostnikov

do 19. leta starosti, vendar se ta populacija stalno spreminja."

"Iz lastnih izkušenj vam lahko povem, da je naša bolnišnica povsem primerljiva z ameriškimi. Kar nam trenutno še manjka, sta aparat za magnetno resonanco in aparat za CT ter laboratorij, ki še ostaja na Vrazovem trgu in transportiramo vzor-

ce. Žal pa ni uspela ideja, da bi zdravili vse otroke na eni lokaciji. Tako bodo otroci z ortopedskimi, okulističnimi, otorinolaringološkimi in infekcijskimi boleznimi še naprej zdravljivi v enotah, kjer so se zdravili do sedaj pretežno zaradi zgodovinsko-logističnih razlogov," je še povedal Ciril Kržišnik. Morda bo nekaj

slabe volje izzvalo dejstvo, da je v kleti klinike na voljo samo šestdeset parkirnih mest, ki so namenjeni osebam, invalidnim osebam in dostavi. Vseeno pa, preskok iz starega v novo je v primeru pediatrične klinike izjemen, kot je povedala diplomirana medicinska sestra Metka Bezeljak: "Res smo lahko zadovoljni"

Avla nove bolnišnice. Pacienti, obiskovalci in zdravstveno osebje se v novih prostorih še malce lovijo, kje je kaj.

Čakalnica v prvem nadstropju, kjer poteka funkcionalna diagnostika. Od leve: Mila Kuna in Sabina Jelen.

Respiratorni laboratorij, v katerem spremljajo pljučne funkcije. Dipl. fizioterapevt Roman Mali in Jaka Fingust.

Tudi zdravniki grešijo ...

... a iz napak se je treba učiti, pravi pooblaščenec za varnost v Splošni bolnišnici Jesenice prim. Miran Lah, dr. med.

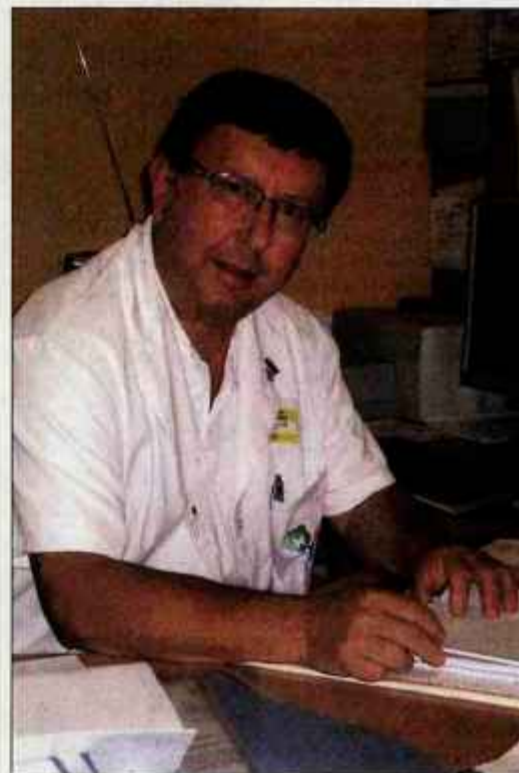
URŠA PETERNEL

Konec marca letos so v vseh slovenskih bolnišnicah morali imenovati pooblaščenca za varnost. V Splošni bolnišnici Jesenice je bil na to funkcijo imenovan svetovalec direktorja prim. Miran Lah, dr. med. Kot je povedal, gre za uvajanje nove kulture varnosti pacientov, ki jo zahteva Evropska unija z Luksemburško deklaracijo o varnosti bolnikov. Po Lahovih besedah je pooblaščenec za varnost pristojen za zbiranje podatkov o varnostnih incidentih, ki se zgodijo v bolnišnici. Za varnostne incidente štejejo zaplete, ki nastanejo v zvezi z zdravljenjem in bivanjem bolnika v zdravstveni ustanovi in niso neposredna posledica bolezni. Najhujši varnostni incidenti so denimo neprilika-

vana smrt bolnika, invalidnost, samomor bolnika v zdravstveni ustanovi, zamenjava novorojenčka, incident pri transfuziji krvi, kirurški poseg pri napačnem pacientu ali delu telesa ... Sem sodijo tudi bolnišnične okužbe, zamenjave pri razdeljevanju zdravil, zapleti pri kirurških posegih, nepravilne diagnoze, zapleti zaradi medicinske opreme in pripomočkov, neustrezno ukrepanje, glede na izvide ... "V javnosti seveda najbolj odmevajo najhujši varnostni incidenti, vendar pa v bolnišnicah prihaja tudi do manjših napak ali zmot, ki ne škodujejo pacientu, a bi mu lahko, denimo napačno dajanje zdravil ... Včasih ni kriv samo človeški faktor, ampak do varnostnega incidenta pripeljejo organizacijske pomanjkljivosti, denimo premalo natančna predaja službe," je pojasnil prim.

Lah. Po oceni je v Evropski uniji takšnih varnostnih zapletov v bolnišnicah ogromno, dogajajo se kar pri vsakem desetem zdravstvenem postopku. In kako lahko ukrepa pooblaščenec za varnost? Prim. Lah je povedal, da morajo vsak incident v 48 urah obvezno prijaviti ministrstvu za zdravje, narediti takojšnjo analizo dogodkov in strategijo za ukrepanje, v treh mesecih po dogodku pa tudi dokončno poročilo o izvedbi ukrepov. Ta sistem je samostojen in neodvisen in ne nadomešča pritožbenih poti, kazenskih ovad in podobno, je poudaril sogovornik. "Gre za začetek nove kulture, ki jo je treba prenesti na vse zdravstvene delavce. Ljudje bi se morali zavedati, da se stvari ne da rešiti, če se o napaki ne spregovori. Prijava je lahko anonimna, zagotovljena je zaupnost osebnih podatkov.

V zadnjem času so v jeseniški bolnišnici na ministrstvo za zdravje prijavili en varnostni incident, to je primer nenadne smrti pacienta.

Prim. Miran Lah, dr. med.

Razpravlja se o dogodku, ne o imenih. Bistveno je, da se iz nezaželenih dogodkov nekaj naučimo, zato da se ti dogodki ne bi ponavljali." Kot je dodal sogovornik,

tudi za delo zdravnikov in drugega zdravstvenega osebja velja pregovor: Kdor dela, greši. A hkrati naj bi veljal tudi pregovor: Na napakah se učimo.

POGOVOR

Kožne bolezni, povezane s soncem

"Klima, sonce in toplota vplivajo na to, da se v poletnem času pojavijo določene bolezni kože, ki za druge mesece leta niso značilne. Če govorim kot dermatolog, sončni žarki na kožo delujejo samo negativno," pravi sogovornik prof. dr. Igor Bartenjev, specialist dermatovenerologije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kako delujejo sončni žarki na kožo? "Na koži vidimo zgodnje in kasne posledice sončnih žarkov. Zgodnje posledice lažje prepoznamo, prej jih vidimo in prej nas preženejo s sonca. Po drugi strani so tudi manj nevarne, kljub temu pa jih ne smemo podcenjevati. Prva in osnovna zgodnja posledica je sončna opekline. Kadar je koža na soncu ali po sončenju rdeča, pomeni, da gre za sončno opekline. Te opekline so lahko povrhnje, lahko se pojavijo tudi mehurji. Svetlopolti in svetlooki so prej in bolj opečeni, temni manj. Nekateri imajo kožo, ki slabo porjavi in je hitro opečena. To so ljudje, ki jim sonce bolj škodi, in pri njih pogosteje vidimo tudi kasne posledice sončnih žarkov, celo skrajne, kot je rak. Preobčutljivostni odzivi na UV žarke so tudi fototoksične in fotoalergijske spremembe. Poglejva primer fototoksične spremembe, povezane z rastlinami (dermatitis praetensis). V neki travi so snovi, ki jim pravimo furokumarini, in če ležimo v travi in se znojimo, se izločijo furokumarini, ki pridejo na našo kožo. Koža na ti-

stem mestu lahko postane bolj občutljiva za sončne žarke in že majhna količina nas opeče. Med snovmi, ki lahko izzovejo reakcijo na telesu v kombinaciji s sončenjem, so tudi parfumi in kozmetična sredstva, ki na primer vsebujejo rožna olja. Fototoksične spremembe so pogosto povezane z zdravili. Po zaužitju zdravila se zgodnje reakcije lahko pojavijo že v nekaj urah po sončenju. Tako zdravilo so antibiotiki, ki jim rečemo tetraciklini. Veliko bolezni zdravimo s tetraciklini in moramo pleti z njimi zdravljenje prekiniti. Tudi zdravila, ki vsebujejo vitamin A, moramo pleti omejiti."

Kdaj govorimo o alergijskih reakcijah na sonce?

"O pravi alergijski reakciji govorimo šele takrat, kadar imamo v telesu protitelesa proti sončnim žarkom. Ko pride telo v stik s soncem, to povzroči masivno reakcijo, aktivirajo se protitelesa in posledica so različne spremembe na koži. Lahko gre za alergijsko reakcijo zgodnjega tipa, kot je sončna koprivnica, ali poznega tipa, kot sta prurigo aestivalis (pojavi se mozoljčki na soncu izpostavljenih delih telesa) in polimorfna fotoalergijska reakcija na sonce. Ljudje, ki imajo prave alergij-

je na sonce, v toplih mesecih leta dejansko ne smejo na sonce."

Kaj so akne mallorca?

"Pojavile so se konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja zaradi mastnih krem in olj, ki so jih uporabljali ljudje za zaščito pred soncem in še več po sončenju. Ljudje, ki so že sicer bolj nagnjeni k aknam, so zaradi teh mastnih pripravov dobili mozolje. Med zgodnjimi posledicami bolezni kože, povzročene zaradi sončnih žarkov, naj omenim še t. i. «osaseo. Trdovratne akne in madeži se pojavijo predvsem pri ženskah, največkrat je prizadet predel okoli nosu in lic. Za bolezen je značilno, da se poleti poslabša in za nameček jo zdravimo z že prej omenjenimi tetraciklini, ki lahko povzročijo fototoksično reakcijo."

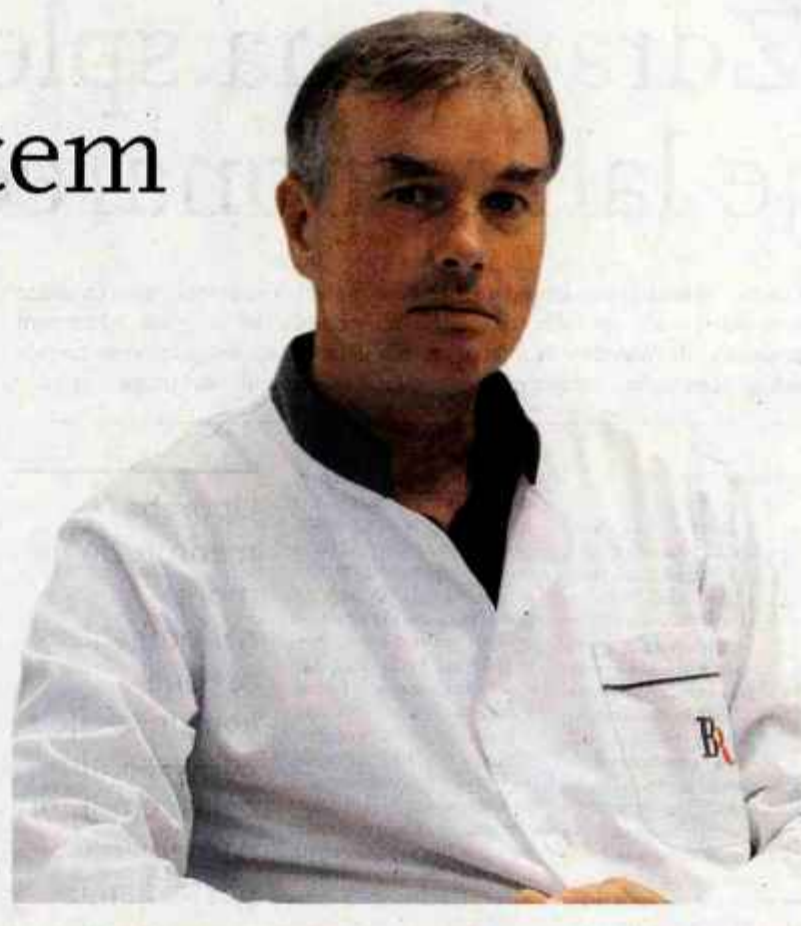
Med zgodnjimi posledicami bolezni kože, povzročene zaradi sončnih žarkov, naj omenim še t. i. «osaseo. Trdovratne akne in madeži se pojavijo predvsem pri ženskah, največkrat je prizadet predel okoli nosu in lic. Za bolezen je značilno, da se poleti poslabša in za nameček jo zdravimo z že prej omenjenimi tetraciklini, ki lahko povzročijo fototoksično reakcijo."

Katero so kasne posledice izpostavljanja UV žarkom?

"Kronične posledice UV žarkov na kožo so dermatoheliosis (staranje zaradi UV žarkov). UV žarki delujejo na dedni material v celici in ga poškodujejo; ta se sicer obnovlja, a se z leti iztroši. Na delih, izpostavljenih soncu, se koža bistveno bolj postara. Vpliv sonca na staranje je posebno staranje, ki mu pravimo tudi fotostarjanje. Zelo veliko je tudi sončnih peg, ki pridejo z leti. Kronična in zelo problematična bolezen pa so aktinčne (solarne) keratoze, ki so tudi najpogostejša predstopnja kožnega raka."

Skrajna posledica sončnih žarkov je kožni rak...

"Poznamo tri vrste: bazalnocelični karcinom, ploščatocelični karcinom in maligni melanom. Maligni melanom je izjemno neva-

Zaščita kože pred UV žarki je danes nujna. Na trgu je veliko preparatov, ki zagotavljajo fizikalno in kemijsko zaščito. Fizikalna zaščita pomeni, da so v sredstva vmešani drobni delci, ki kot zrcalca odbijajo UV-žarke, kemijske zaščitne snovi pa UV-žarke prestrezajo. Ob izbiri preparata bodimo posebej pozorni, da je ta obstojen na svetlobi in v vodi. Kateri izdelek je za posameznika najprimernejši, je odvisno od lastnosti njegove kože, dobro pa je, če vsebuje hranilne snovi. Pomembno je, da sredstvo pravilno in pogosto uporabljamo, zaščitni faktor naj bo najmanj 15.

ren rak, ki povzroči večino smrti, ki so posledica smrti zaradi izpostavljanja UV žarkom. Pojavi se kjerkoli, pri ženskah velikokrat na stegnih in spodnjih okončinah, pri moških pa na hrbtu, pri starejših ljudeh na

obrazu. Vemo, da je tega raka bistveno več v tistih delih našega planeta, kjer imajo veliko sončnih dni. Ljudje, ki so se priselili v Avstralijo, imajo kar tridesetkrat več melanoma kot pa njihovi sorodniki, ki so

ostali na Irskem. Drugo seveda je, če bi se Ganec priselil v Avstralijo, ker ima zaščito povsem drugačno. Dejavniki za razvoj rakov so sicer različni, ampak sonce je zmeraj med dejavniki tveganja."

ORDINACIJA ZA BOLEZNI DOJK IN GINEKOLOGIJO

dia vita

Ordinacijski čas: 16.30 - 20.30
+ Zdravstvenemu domu Škofje Loka,
telefon: 515 40 58, fax: 515 40 59
www.dia-vita.si,
elektronska pošta: dia.vita@siol.net

Romina Pištan, Poslovna cone A 37, Šenčur,
041/66 58 66

Prepustite se velikim rokam
kozmetičarke, ki je znanja
iz Londona in svetovno znanih
krizark prenesla na Gornjsko.

- masaže
- specialne nege obraza
- hladni laser za pomlajevanje, učinkovit pri glajenju gub in brazgotin
- manikura, pedikura, lčanje

POLETNA AKCIJA
PRIPRAVLJENA NA MORJE
depilacija ali pedikura in nega obraza
samo 50 EUR

Kozmetični salon 5 RA ponuja
najcenejšo kavitacijo v Sloveniji

40 minut kavitacije le 80 EUR
+ dodatna ugodnost gratis 30
minut limfne drenaže

Ob tem še druge metode
za lepoto in dobro počutje: nega
obraza depilacija, body wrapping,
manikura, umetni nohti,
pedikura, postopki z ultrazvokom
in električno stimulacijo

Še posebna ponudba za
upokojece: 10% popust za
pomladitveno nego zrele kože

Kozmetični salon 5 RA, Belančič Petra s.p., Škofješka cesta 8, 4000 Kranj, GSM: 040/833 094

Gorenjska Gremo gar.

ZDRAVILA

Zdravilo na spletu je lahko ponaredek

Spletna lekarna je ena izmed sodobnih tehnoloških možnosti, a le, če iščete informacijo ali zdravilo na spletnih straneh, ki so pod nadzorom pooblaščenih zdravstvenih in znanstvenih ustanov. Za druga zdravila tvegate nakup ponaredka - nekakovostnega, neučinkovitega ali nevarnega izdelka.

SUZANA P. KOVAČIČ

Internet omogoča hiter dostop do informacij o zdravih, boleznih, zdravljenju. Ponudniki informacij o tem so na medmrežju številni. "Za verodostojnost podatka je pomembno prepoznati ponudnika informacij. Podatki zunaj pooblaščenih ustanov so pogosto zavajajoči, zastareli, pomanjkljivi in pristranski, z zgolj pozitivnimi informacijami. Na etično in strokovno odgovornost vseh ponudnikov nikar ne računajte, saj so ti pogosto le ekonomsko usmerjeni, brez ustreznega strokovnega znanja. Verjamem, da nekdo, ki je hudo bolan,

zato, da bi ozdravel, verjame tudi v čudežne formule, v hitre učinke zdravila ... Ampak v splošnem velja, da so mnogo bolj zanesljive tiste informacije, ki jih dajo pooblaščen zdravstvene in znanstvene ustanove," opozarja Nina Pisk, mag. farmacije iz Gorenjskih lekarn. Informacije o zdravilu morajo biti popolne. Navedeni morajo biti ime zdravila, učinkovine, pomožne snovi, za katero bolezen je zdravilo namenjeno, kdaj se zdravilo ne sme uporabljati, način uporabe, neželeni učinki, način shranjevanja, podatki o proizvajalcu in datum, kdaj so bili podatki pripravljene. Zdravila zahtevajo tudi posebne pogoje pri shranje-

vanju in transportu in morajo biti pakirana v ustrezno ovojnino, da ohranijo svojo kakovost, varnost in učinek. "Žal bo uporabnik z nakupom po internetu zelo težko ločil originalno zdravilo od njegovega ponaredka. Ponaredki so čedalje večji problem v svetu! Izjemno težko jih je odkriti, še nam strokovnjakom, ker so skoraj identični originalom in je za odkrivanje potrebna podrobnejša analiza. Znani so podatki, da so zaradi uporabe ponarejenih zdravil bolniki že umrli ali pa so dobili trajne poškodbe. Ko pride do zapletov in se izkaže, da je nekdo kupil ponaredek ali pa zdravilo brez uradnega dovoljenja, je pot nazaj zelo težka ... Tudi zato je izjemno pomembno, komu zaupate. Če o zdravilu na spletu dvomite, o njem raje vprašajte zdravnika ali farmacevta," svetuje sogovornica. Najbolj pogosto na spletu oglaševana in hkrati tudi po-

Nina Pisk, mag. farmacije

narejena so zdravila za zdravljenje motnje erekcije, zmanjševanje telesne teže, zniževanje maščob v krvi in zdravila za zdravljenje bolečine. Za naročanje zdravil prek spleta se uporabniki najpogosteje odločajo zaradi sramožljivosti, ugodne cene, pomanjkanja časa, dostopnosti zdravila le na zdravniški recept ... Pomembno je, da ne nasedate spletnim stranem, ki se znajdejo v vaši elektronski pošti in vas nagovarjajo k

nakupu zdravil. Še vedno velja, naj zdravilo na recept predpiše zdravnik, izda pa naj ga farmacevt v lekarni. "Strokovnjaki spletnim lekarnam na splošno ne nasprotujemo, še sami se prilagajamo tem potrebam, vendar pa želimo, da spletna lekarna deluje kot klasična lekarna, da torej ustreza vsem zakonskim zahtevam, vodi pa jo farmacevt, ki ima za to ustrezno znanje," je še povedala Nina Pisk.

Kolesarske in pohodniške poti

Nova knjižica Term Krka za aktivno pohajkovanje po Dolenjski

Za vse tiste, ki se zavedate, da deželo najbolje spoznate, če zavijate z glavnih cest in raziskujete pokrajino ne le na štirih kolesih, so v Termah Krka pripravili karto kolesarskih stez in pešpoti. S karto v roki se gostje Krkih term lahko sami ali v spremstvu vodnika varno odpravijo po Dolenjski, med vinskimi griči in mimo

dolenjskih zidanic, po poteh, kjer si lahko ogledajo zanimivo kulturno dediščino, številne gradove, cerkve ter občudujejo neokrnjeno naravo.

Karta z označenimi potmi in opisi zanimivosti

Lična knjižica ponuja ideje za 15 izletov oz. tematskih poti. Za lažjo predstavbo so poti vrisane na zemljevidu, dodani pa so tudi profili

poti. Poti so različno zahtevne, od manj zahtevnih, primernih predvsem za družine z manjšimi otroki ter starejše, do zahtevnejših in tistih, pripravljenih za bolj resne izzivalce strmin.

Poti od izhodišča na Otočcu ali v bližnjih Šmarjeških Toplicah vodijo vse do Kostanjevice na Krki na vzhodu in do Dolenjskih Toplic na drugi strani, po sedmih gričih

Novega mesta, po bližnjih gradovih in starih mlinih, po Češnjevih potih, "mokrih nog naokrog" do Mokronoga in po dolini skrivnostne Temenice ...

Knjižica je na voljo v Termah Krka. Gostje, ki se udeležijo pohodniških in kolesarskih programov v Termah Šmarješke Toplice in v Hotelih Otočec, pa jo prejmejo brezplačno.

Aktivne družinske počitnice v Termah Šmarješke Toplice

polpenzion v dvoposteljni sobi hotela****, kopanje, 1x savna, nordijska hoja, petkovo nočno kopanje, ples vsako sredo in soboto. **animacija za otroke** ...

UGODNO: 4=5, 5=6, 6=7

5 dni že od 254,24 EUR (do 31. 8. 2009)

Popusti za otroke: En otrok do 12. leta v sobi z dvema odraslimi - brezplačno; drugi in vsak nadaljnji otrok do 3. leta - brezplačno, otroci od 4. do 11. leta - 50 % popust. 20 % popust na vse wellness storitve (vsak dan do 14. ure)

šmarješke toplice

Tel: 07/38 43 400, www.termekrka.si

Okolice zdravilišča nudi obilo možnosti za aktivne počitnice.

ZDRAVA PREHRANA

Prehrana v poletnih dneh

Pozabavajmo se z lastno domišljijo ali kuharskimi recepti in pripravimo sveže, barvite in zdrave obroke - kosila, večerje in seveda tudi malice.

ERIKA POVŠNAR, VODJA ZDRAVSTVENO - VZGOJNEGA CENTRA V ZD KRANJ

Vsi vemo, da hrana pomembno prispeva k zdravju in življenjskemu ugodju; tudi glede na različne letne čase. Poletje in vročina prav gotovo z "lahkotnejšim" načinom življenja prinašata tudi zahteve po "lahkotnejši, lahki" prehrani v primerjavi s hladnejšimi obdobji, ko telo potrebuje več energije.

Morda prav poletje in dopust ponujata priložnost, da primerno razporedimo dnevne obroke hrane. Pet manjših obrokov hrane bo na prebavne organe, krvni obtok in srec delovalo poživljajoče in precej manj obremenjujoče in utrujajoče kot npr. trije ali celo dva obilna obroka. Tudi telesna teža bo manjša. Ne pozabimo, začnimo dan z zajtrkom. V zdravi prehrani ima prav gotovo posebno mesto. Poleg mleka oz. mlečnih izdelkov in

polnozrnatega kruha pojejno še svež sadež, rezino zelenjave - paradižnika, kumare.

Poletje z obilico zelenjave in sadja z množico zaščitnih snovi, vitaminov in mineralov ponuja odlično priložnost, da ju vključimo tudi v vse druge obroke. Pozabavajmo se z lastno domišljijo ali kuharskimi recepti in pripravimo sveže, barvite in zdrave obroke - kosila, večerje in seveda tudi malice. Skorajda neizmerne možnosti se ponujajo v sestavljanju solat. Ob tem pa seveda še vedno ostaja pravilo, da glavni obrok predstavljajo poleg zelenjave in sadja tudi škrobna živila - žita, testenine, riž, krompir. Meso jejmno zmerno. Morda vključimo v jedilnik namesto svinjine ali govedine več rib in belega mesa npr. perutnino, kunca. Tudi dan ali dva "brez mesa" bo ugodno deloval na naše počutje in zdravje. Vsekakor pa jejmno in uporabljajmo čim manj maščob in izdelkov, ki maščobe vsebujejo - paštete,

salame ... Omejimo tudi sol, raje uporabljajmo druge začimbe. Tudi sladkarij uživajmo malo, čim manj živil z dodanim sladkorjem in sladkih pijač. Praviloma so to "prazne kalorije" brez hranilne vrednosti. Žejo gasimo raje z vodo.

Tekočina je še posebej pomembna. Brez hrane človek določeno obdobje lahko funkcionira, nikakor pa ne brez tekočine, ki je v telesu med drugim tudi "pismonoša"; dostavlja hrano možganom. V poletnih dneh bodimo na to še posebno pozorni in poskrbimo, da popijemo dovolj tekočine. Ne zanemarjajmo in prezirimo žeje. Potreba po tekočini se poveča še posebno, če smo fizično aktivni. Strokovnjaki priporočajo, da naj popije odrasel, zdrav človek od 1,5 do tri (celo štiri) litre tekočine dnevno. Enotnega priporočila ni; potrebe so odvisne od starosti (dojenčki, mali otroci, stari), zdravstvenega stanja, podnebja, telesne aktivnosti ... Popili naj bi toliko,

kot izločimo. Pomembno je, da pravočasno prisluhnimo svojemu telesu, ne šele ko je žeja velika. Občutek žeje povzroči običajno več kot polodnosna izguba tekočine. Prvo mesto izbora predstavlja voda. Tekočino pa nadomestimo tudi s pitjem negazirane mineralne vode, sadnih in zelenjavnih sokov - najbolje sveže stisnjenih, čajev, svežim sadjem in zelenjavo, juhami, vodo, ki je v jedeh. Najbolj učinkoviti in zdravi so napitki pri sobni temperaturi ali topli čaji. Tekočino pijmo po malem, počasi (1 dcl/uro) prek celega dne. Če so pred nami večji fizični napori, npr. obiski gora, bodimo pozorni, da telo oskrbimo z vodo že dan ali dva pred planirano aktivnostjo. Nikakor pa žeje ne gasimo z alkoholom: pivom, vinom, niti s kavo ali kokakolo. Navsezadnje pa je v vročih dneh treba pozornost nameniti tudi higieni ravnanja z živilo, ki se zaradi visokih temperatur hitreje kvarijo in okužijo. To še posebno velja pri prehrani dojenčkov, otrok, nosečnic in starih ljudi. Škoda bi bilo, da nam dneve pokvari ta driska ali bruhanje.

Erika Povšnar

Osvežilna poletna juha: na oljčnem olju posteklenite čebulo, dodajte grah, posolite in zalijte z 2 dcl belega vina in jušno osnovo. Pred koncem kuhanja dodajte malo na kocke narezane hamburške slanine, na debelejše rezance (0,5-1 cm) narezan radič in poper. Tik pred serviranjem okisajte s sokom polovice limone.

No.1
probiotični jogurt
v Sloveniji.

+ VLAKNINE BENO
ZA MOČNE KOSTI

zelenne doline

KREPIMO SVOJE ZDRAVJE

S spoštovanjem do največjega bogastva »ZDRAVJA«, v podjetju Mlekarna Celeia, svojim kupcem ponujamo le najboljše. To potrjujejo prejeta priznanja na mednarodnih tekmovanjih in zaupanje kupcev, ki so s svojimi nakupnimi navadami LCA probiotični jogurt, brez sadnega dodatka, v letu 2008, uvrstili na prestižno prvo mesto: najbolj prodajni izdelek v Sloveniji, v skupini probiotičnih jogurtov.

IN SMO JO OKRONALI ... MLEČNO KRALJICO ZELENE DOLINE SLOVENIJE

Nekateri zdrav način življenja že živimo in ga ustvarjamo z izborom ustrezne prehrane. Da so mlečni izdelki zdravju prijazni dodatno osvešča Mlečna kraljica zelene doline Slovenije, ki s svojim poslanstvom predstavlja Slovenijo, slovensko mleko in mlečne izdelke. Njena glavna naloga je osveščanje potrošnikov, da so izdelki slovenskih proizvajalcev visoko kakovostni, z lastnostmi, ki ugodno vplivajo na organizem in imajo pomembno vlogo v zdravem načinu življenja.

Natalija Zakšek, iz Planine pri Sevnici, aktualna mlečna kraljica, je na kronanju nosila obleko narejeno iz večslojne lahkotne svile, ki nežno valovi in simbolizira pretakanje tekočine življenja - mleka. Široki pas v obliki prelivanja zelene barve, posut s kristali, ima široko sporočilo: varujmo in skrbimo za naravo ter krepimo svoje zdravje z izdelki iz najkvalitetnejšega mleka. Krona, ki jo nosi, predstavlja simbol zaupanja in varnosti. Je znak prestiža in kvalitete.

Kreatorka obleke: Maja Ferme
Krona: Zlatarna Celje

ŽIVIMO ZDRAVO IN AKTIVNO

V način zdravega življenja se ne uvršča samo zdrava prehrana ampak tudi druženje. Tako Mlekarna Celeia vsako leto, v želji približati ljudem slogan »živimo zdravo in aktivno« organizira rekreativni kolesarski maraton zelene doline, iz Arje vasi v Logarsko dolino. Letos se ga je udeležilo 649 kolesarjev.

Pravijo, da gre lepota, pa naj bo to narave ali ženske, vedno skozi želodec. Tako je bilo druženje, kjer je bila okronana Mlečna kraljica zelene doline Slovenije, dodatno »sčinjeno« s tekmovanjem v pripravi jedi v kotličku.

In katera ekipa je s pripravo jedi najbolj navdušila, zbrala največ točk ter požela največ pohval? Prepričali sta dve ekipi in si tudi delili prvo mesto. To sta bili ekipa pod vodstvom direktorja KZ Šentjur, g. Pušnik Antona, ki je pripravila SENTJURSKI BOGRAC ter ekipa TOMIK, ki jo je vodil g. Tešanović Lazo in je pripravila TOMIK GOLAŽ.

ZDRAVA PREHRANA

Citrusi - več kot le vir vitaminov

Med citrusi, kamor prištevamo pomaranče, mandarine, limete, grenivke, vsekakor po svojih koristnih učinkih izstopa limona. Raste na štiri metre visokem vedno v zelenem grmu v vseh toplejših krajih, kamor so jo prinesli iz njene domovine Indije.

KATARINA PODNAR

Limona vodi v naravnem zdravilstvu, s pridom jo uporabljajo tudi v kozmetiki. Njenih koristnih učinkov je toliko, da jih ni mogoče naštet. Veliko vlogo ima tako v preventivi kot pri zdravljenju različnih bolezni. Uporaba je raznolika, saj njen kiselkasti sok zavira delovanje bakterij, deluje protivnetno, zato sodi med prvo izbiro pri vseh prehladnih in infekcijskih boleznih, kot so gripa, prehlad, vnetje grla in dihal, vročina, vseh tistih obolenjih, ki se zdravijo doma. Telo osveži, krepi in pomirja. Že arabski zeliščar

Foto: Tana Dobak

Sokovi iz domačega sadja bodo imeli veliko boljši okus, če jim boste dodali kar celo limono (seveda dobro oprano).

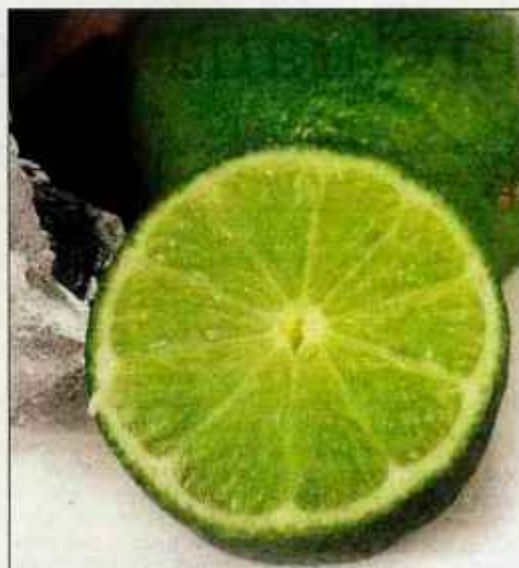

Foto: Tana Dobak

P
slim & fit
ZA VITKO IN ZDRAVO TELO.
www.perutnina.com

Brez napora nad odvečne centimetre

"Sem ena izmed mnogih žensk, ki se nenehno trudi zmanjšati kilograme in izboljšati videz. V času sodobne tehnike nas sicer kar preplavljajo različni pripomočki in preparati za zmanjšanje telesne teže, a sama kljub veliki izbiri še nisem odkrila, kako brez velikega napora izgubiti centimetre tam, kjer najbolj motijo. Dokler nisem odkrila kavitacije - odprave maščobnih blazin brez bolečin in pretiranega napora," je povedala Ana, ena od prvih strank novega salona CAVITE v Radovljici.

Kavitacija je metoda, ki s pomočjo najsoodobnejše ultrazvočne tehnologije omogoča

koncentracijo energije na točno določeni globini v tkivu, kar zagotavlja selektivno razbitje maščobnih celic v podkožju. Površina kože, žile, žilni in mišični pri tem ostanejo nedotaknjeni. Maščoba iz razbitih maščobnih celic se razlije v medcelično tekočino, od tam pa se po povsem naravni poti izloči iz telesa.

"Kot so mi obljubili v salonu, so bili rezultati vidni že po prvem posegu, po štirih obiskih v salonu pa nosim za celo konfekcijsko številko manjša oblačila. Če ob terapiji pazite še na prehrano in potrebno gibanje, je uspeh stoodstotno zagotovljen," je navdušena Ana.

Salon CAVITE v Radovljici je prvi na Gorenjskem, kjer so začeli kavitacijo. Na terapijo, ki je idealna rešitev za vse, ki želite izboljšati svoj videz, a se nečete ali ne morete odločiti za kirurški poseg, se vam tako ni več potrebno odpraviti v prestolnico.

Vodja salona Ženja Petrič priporoča vsaj dva obiska in obljublja sodobno, strokovno in temeljito ter obenem sproščujočo izkušnjo vsem, ki si še pred letjem želite hitro, varno in učinkovito preoblikovati telo.

Pred tretmajem

Po štirih tretmajih

CAVITE
STUDIO
BRANO BORNJA
NAROČILA: 041 / 309 805
PE CAVITE STUDIO, ALIJA DOBNAČAR S.P.
DOMENSKA CESTA 38, RADOLJICA

ji, kot je Avicena, so limoni pripisovali zdravilne učinke tudi pri resnejših obolenjih, kot so zlatenica in druge bolezni jeter, zaradi vsebnosti fosforja ji pripisujejo pomirjevalne učinke, kalij pa deluje diuretično. Slednje pomaga pri vseh obolenjih, kjer zastaja voda v telesu. Z limoninim sokom lahko lajšate težave pri astmi, bronhitisu in vse druge bolezni dihalnih organov, motnjah pri prebavi, črevesnih zajedavcih, žolčnih kamnih, povečani želodčni kislini, povišanem krvnem tlaku, boleznih ledvic in jeter, revmatizmu, artritisu, boleznih obzobnih tkiv idr.

V kozmetičnih pripravkih limona slovi kot odlični dodatek losjonom in maskam tako za obraz kot za roke in telo. Uporaba je raznolika: najboljši rezultati čiščenje problematične kože, pri aknah in ogrcih, odprtih porah, zmanjševanju mastnosti kože, pa tudi za posvetlitev obraza, za beljenje starostnih peg in zmanjševanje gub.

Limona pa se uporablja tudi v prehrani. Po naporu, športnih aktivnostih so limonini sokovi idealni za preganjanje žeje in ohlajitev telesa. Sokovi iz domačega sadja bodo imeli veliko boljši okus, če jim boste dodali kar celo limono (seveda dobro oprano). Limonino lupinico lahko tudi kandirate in upo-

rabljate kot dodatek pecivom ali jo posušite in uporabite kot začimbo samostojno ali v kombinaciji s drugimi začimbami.

Recept proti visokemu krvnemu pritisku

V mešalniku zmeljite 1 olupljeno čebulo, limono in 100 g medu ter mešanico shranite na hladnem. Vsak dan pojejte eno žličko zjutraj na tešče. Da bi bil uspeh boljši, iztisnemo sok ene limone in ga zmešamo z žličko svežega kvasa. Za najboljši uspeh izmenično uživamo en dan eno mešanico, drugi dan drugo.

Maska za suho kožo

25 g limoninega soka, 25 g smetane, 25 g pretlačenega jabolka, 1 žlico cvetličnega medu zmešamo tako, da nazadnje dodamo med. Masko nanesemo na obraz in druge suhe dele telesa ter pustimo 30 minut. Spermno z mlačno vodo. Nato je priporočljiva še uporaba losjona iz 30 g materine dušice, 1 l vode in 1 limone. Materino dušico je treba namakati dve uri v vodi, potem prevreti. Ocedimo in hladni tekočini prilijemo sok ene limone. Losjon z vato nanesemo na obraz in pustimo, da se na njem posuši. Učinke izboljšamo z dodano kremo z vsebno vitamina A.

HUJŠANJE

Juhuhuhu, drugi mesec akcije Hujšajmo zdravo je že tu

Upravičeno smo dobro razpoloženi. Naše tri kandidatke kar žarijo od veselja in navdušenja, saj je mesec dni obiskovanja Hypoxi studia v Šenčurju in upoštevanja navodil že obrodil sadove.

Centimetri kopnijo z vsakim obiskom, njihova dobra volja raste, v očeh pa je opaziti tisti sijaj, ki so ga najbrž imeli vsi pustolovci, ki so raziskovali nova ozemlja in pričakovali, da jih tam čakajo neverjetne stvari. Naša dekleta se danes sprašujejo: če je tako dober rezultat že po prvem mesecu, kaj bo šele ob zaključku akcije, konec avgusta.

Oblikovanje telesa

O namenu akcije je teklo veliko besed. Metoda Hypoxi spodbuja izgubljanje maščobe prav na tistih mestih, kjer se ta najraje nalaga. Pas, boki, zadnjica in stegna so mesta, kjer s pomočjo limfne drenaže in komor hypoxi lahko pričakujemo zmanjševanje centimetrov, ne pa toliko izgubo telesne teže. "Maščoba, ki jo izgubljajo naše stranke prav na kritičnih mestih, je lahka in se pri tehtanju ne pozna toliko kot rezultati, ko merimo obseg pasu, bokov, stegen in zadnjice. Na koncu prvega meseca, po dvanajstih obiskih, bo tehtnica beležila le kilogram manj, centimetri pa bodo pokazali, da je obseg pasu manjši kar za pet centimetrov. To je cilj, ki se ga veselimo!" razloži Sandra Pretnar, ki gosti naša dekleta v studiu Hypoxi v Šenčurju.

Sprememba življenjskega sloga

Metoda ne prinaša le koristi pri zmanjševanju centimetrov, ampak spodbuja spremembo tudi v razmišljanju in oblikovanju novega življenjskega stila. Vsakodnevno gibanje, zdrava prehrana in pozitivno razmišljanje so prepleteni v hypoxi-zgodbi. To so spoznale tudi naše kandidatke. Tako Ana Soldat o spremembi: "Sama vadba ni naporna. Odkar pazim še na prehrano, kar je pri meni najtežje, je vse skupaj še bolj učinkovito. Zadovoljna sem z svojimi novimi merami, saj sem ožja v pasu, bokih in stegnih, kar pa je dober razlog za nakup nove garderobe! Zato bi lahko rekla, da je splošni vtis tako dober, da boljši ne bi mogel biti. O sami akciji pa, da ji ni para, saj so se tudi podjetja, ki so podarila izdelke, zelo izkazala." Tudi Tatjana Justin se pohvali z rezultati: "Vesela sem, da že prvi mesec vidim razliko tako pri teži, še bolj pa pri izgubljenih centimetrih. Res si je treba vzeti nekaj časa, a se splača. Vadba ni naporna, tu se veliko nasmejimo in od tu odidemo vedno dobre volje in pozitivne energije. V tem mesecu sem delno že spremenila svoj življenjski slog, saj sem se začela redno prehranjevati; pet obrokov na dan, vzamem pa si tudi čas za tek ali hitro hojo. Bistvo zame pa je, da cilj dose-

gam brez mukotrpne diete. Ob tej priložnosti: hvala tudi sponzorjem! Prav tako je Mojca Primožič na svoj slikovit način opisala svojo izkušnjo: "O akciji, lahko rečem le: enkratno! Kilogramčki gredo dol, še bolj pa sem navdušena nad obsegom pasu, jahalnimi hlačami, VAU! Zadeva neverjetno deluje, kar so opazili tudi domači, moj predragi in sodelavke. Skratka, pohvalno! Tudi izdelki iz Perutnine Ptuj so mi bili zelo všeč, zato sedaj rada zavijem po nakupih v njihovo trgovino. Spremenila sem tudi prehranjevalne navade! Sedaj, za večerjo ne pojem več treh svinjskih zrezkov in cele krače, ampak v svoj jedilnik vključujem veliko več zelenjave, pustega mesa in rib. Priznam pa, da pogrešam gazirane pijače, katerim sem se res težko odrekla. Vendar, trikrat hura zame!!

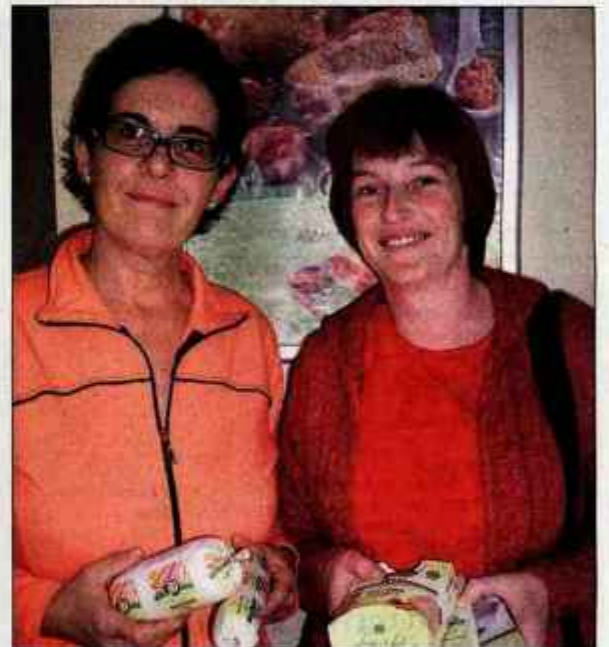
Strokovna navodila tudi v dneh, ko niso v studiu

Na začetku drugega meseca akcije so se Mojca, Ana in Tatjana srečale z osebno trenerko, profesorico športne vzgoje Matejo Tuta iz Športnega in kulturnega društva Ritem, ki bo spremljala njihov napredek in jim svetovala pri vadbi in prehrani. "Za udeležence je predvsem pomembna sprememba življenjskega stila, kar vključuje

tudi prehranjevalne navade. Malo ljudi se drži, da bi imeli redne uravnotežene obroke, ki bi jih uživali vsake 2 do 3 ure. S tem ko zagotavljamo redne obroke, vzdržujemo enakomerno raven energije in prehranjenosti telesa. Človeški organizem žene nagon po preživetju. V skladu s tem se v našem organizmu, kakor hitro ta začuti pomanjkanje, sprožijo vse obrambne sile in organizem izrabí sleherno priložnost, da si ustvari zalogo. Zato delamo veliko napako, ko spuščamo obroke. Ob prehrani je zelo pomemben zadosten vnos tekočine (1 l tekočine/25 kg telesne teže). Ker prehrana ne vsebuje več zadostne količine hranil, je te treba nadomestiti s kakovostnimi prehranskimi dodatki. Ob prehrani je priporočljivo vsaj tri dni v tednu prakticirati vadbo. Priporočam jo v jutranjem času, primeren je lahkoten tek, kolesarjenje, hitra hoja, vsaj 30 minut, v pogovornem tempu. Učinkovit je tudi trening v fitnesu, kjer poskrbimo za krepitev mišic in okostja, pri čemer je treba upoštevati tudi tip telesne zgradbe. Rada bi še omenila, da je primerna izguba telesne teže le pol kilograma na teden. Hitra hujšanja z različnimi drastičnimi dietami, ki obljublajo hitro izgubo telesne mase, niso primerna, saj se tako običajno izgubljata mišična masa in tekočina iz telesa, maščobe pa ostanejo. Vsem, ki se trudijo za izgubo teže, naj tudi povem, da ni pomemben le tisti čas, ki ga posvetijo izgubi teže, ampak tudi enako obdobje za njeno ohranjanje.

Tatjana hujša z Medexom. / FOTO: KATARINA PODNAR

Mojca in Ana sta prejeli darila Perutnine Ptuj. / FOTO: KATARINA PODNAR

Še več daril za kandidatke. / FOTO: KATARINA PODNAR

Ana in Tatjana uživata med limfno drenažo. / FOTO: KATARINA PODNAR

Mojca z osebno trenerko. / FOTO: KATARINA PODNAR

Gorenjski Glas

oliva & fet

Frizerski salon
Kosmičevi lepotičarji

VI-DA studio

Kozmetični salon
Romina

Luiiza Rožnik s.p.

Lekarna
Deteljica

medex

BARBI

MED/CEP

HYPOXI
design your body

V ŠTIRIH TEDNIH ENA KONFEKCIJSKA ŠTEVILKA MANJ!

HYPOXI

HYPOXI STUDIO
ŠENČUR
poslovna cona A 37,
Šenčur
tel.: 04/279 19 60
e-pošta:
studio@hypoxi.si
www.hypoxi-sencur.si

TRSTENIK

Jurček kot kitajska streha ali kavbojski klobuk

Pred dnevi je Anton Zelnik iz Trstenika ob robu bližnjega gozda med smrečjem našel dokaj velikega, 65 dekagramov težkega, po videzu pa zelo posebnega jurčka. "Goban je bil povsem zdrav s klobukom kot kitajska streha ali kavbojski klobuk," je povedal Zelnik, ki je ta dan našel tudi precej manjših jurčkov, nekaj marelin in lisičk. **B. B.**

TRŽIČ

Psa na vrvico, pozor - bik!

Poletje je tudi čas planinske paše. Na planinah, kjer imajo planšarje s ponudbo kislega mleka, sira in drugih dobrot, so obiskovalcev še posebej veseli, hkrati jih prosijo, da spoštujejo tudi nekaj osnovnih pravil. Na tržiški planini Šija so jih, kot kaže posnetek, zapisali kar na lesu, to je na vrata ob vstopu na planinski pašnik: Zapiraj leso (da živina ne bo ušla iz ograde)! Psa na vrvico (da ne bo na pašniku napadal živine)! Pozor bik (da ne bo tako kot na španskih bikoborbah)! **C. Z.**

FESTIVAL BLED

10.7. 20:00	Rudovljška graščina: baročna dvorana PEDRO MATEO GUNZÁLEZ , kitara
11.7. 19:30	Čerkev na otoku ROMANTIC VIOLIN
12.7. 20:30	Hotel Golič Filiale mednarodnega konservatorija za violino
13.7. 17:00	Zoraviljski park ZLATKO KAČIČ KONJETA
13.7. 20:30	Belvedere MATEVŽ SMERKOL KVARTET
14.7. 20:30	Belvedere REMAKE SWING KVARTET
15.7. 20:30	Belvedere LCVRO RAVBAR QUINTET
16.7. 20:30	Belvedere GIPSY SWING

2. - 6. 7. Festivalna dvorana
LIPICANCI bela božanstva

2. JULIJ - 16. JULIJ 2009

WWW.FESTIVALBLED.COM

Gorenjski Glas

O Gorenjcih tudi v Ameriki

V uglednem ameriškem časopisu New York Times je v nedeljo, 5. julija, izšel obsežen, enostranski članek o turizmu na slovenskih kmetijah.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled - Novinarica Hannah Wallace v članku posebej omenja štiri turistične kmetije, med njimi tudi dve gorenjski - Mulejevo s Sela pri Bledu in Psnakovo iz Zgornje Radovne. "Takšne reklame se ne da kupiti, lahko se samo zgodi, če delaš zavzeto in pošteno," je članek komentiral Jože Mulej in dodal, da z ženo Damjano že peto sezono na novi kmetiji zunaj vasi gostita goste z vsega sveta. "Rezultati so nama v zadovoljstvo, takšni članki pa nama samo potrjujejo, da sva se odločila pravilno. Že od vsega začetka sva želela iskati goste, ki so siti hotelov, hočejo svežo domačo hrano in osebni stik. Vsako leto bolj sva prepričana, da je turistična kmetija s hišo, zgrajeno z upoštevanjem lokalne arhitekture, s sodo-

Mulejeva turistična kmetija na Selu pri Bledu

bno in prijetno opremljeni sobami in predvsem s ponudbo hrane, ki je preprosta, domača, sveža, okusna in pridelana na domači kmetiji ali na kmetijah v okolici, prava tržna

niša v svetu. To premalo znajo izkoristiti številne slovenske kmetije, ki imajo možnosti za turizem," pravi Jože Mulej in dodaja: "Zelim si, da bi bilo še več pravih turističnih kmetij s svo-

jo pridelavo hrane in manj takšnih, ki nam kvarijo ime. Na turistični kmetiji se ne bi smelo zgoditi, da bi gost za zajtrk dobil izdelek, ki ga je videl v velikih diskontnih trgovinah."

Hočejo Slovenijo brez GSO

V Ljubljani je bil shod za Slovenijo brez gensko spremenjenih organizmov.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Kulturno umetniško društvo Paviljon je v četrtek pripravilo na Prešernovem trgu v Ljubljani kulturni shod za Slovenijo brez GSO (gensko spremenjenih organizmov). Shodu se je pridružil tudi Inštitut za trajnostni razvoj. Kot poudarjajo na in-

stitutu, je nedavno sprejeti zakon o soobstoju gensko spremenjenih rastlin (GSR) z drugimi kmetijskimi rastlinami sicer odpravil pravno praznino glede gojenja GSR, vendar pa ne zagotavlja, da bi bili v prihodnje varni pred onesnaženjem z GSO. Izkušnje iz tujine namreč kažejo, da soobstoj z gensko spre-

njenimi rastlinami ni možen, saj gre za žive organizme, ki ne upoštevajo administrativnih omejitev. Ker od gensko spremenjenih organizmov nimajo koristi ne kmetje ne potrošniki ne lačni po svetu, pozivajo slovensko vladu, da sprejme zelo stroge podzakonske predpise, ki bodo upoštevali slovenske

značilnosti (biotsko pestrost, posebno sestavo, zahteve potrošnikov ...) in zavarovali kmetovanje brez GSO. Ministrstva za okolje in prostor Karla Erjavca pozivajo, da uveljavijo varnostni pridržek, s katerim bi Slovenija enako kot že šest držav Evropske unije preprečevala gojenje trenutno edino dovoljene gensko spremenjene koruze. Ministrstva za okolje, kmetijstvo in zdravje prosijo, da na ravni Evropske unije glasujejo proti odobritvam novih gensko spremenjenih organizmov in se zavzamejo za nacionalno odločanje o tem.

Dovolj bi bilo soglasje večine

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Odbor za gozdarstvo, lesarstvo in lovstvo pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije predlaga spremembo zakona o graditvi objektov, po kateri bi bila možna gradnja gozdne ceste, če bi s tem soglašalo že osemdeset odstotkov lastnikov gozdnih zemljišč na trasi načrtovane ceste. Po sedanjih ureditvi je za gradnjo treba pridobiti soglasje vseh lastnikov, vendar je to predvsem v primeru solastništva zemljišča ali manjših parcel večkrat nemogoče. Nekateri lastniki ali solastniki za gradnjo ne kažejo nobene-

ga zanimanja ali bivajo v tujini in z njimi ni mogoče vzpostaviti stika. Tako se dogaja, da so zaradi lastništva nekaj kvadratnih metrov gozdnega zemljišča na trasi načrtovane gozdne ceste oškodovani lastniki gozdom na celotnem območju, ki bi ga gozdna cesta odprla za gospodarjenje z gozdovi. Sprememba zakona je nujna zaradi koriščenja evropskega denarja, ki ga v okviru programa razvoja podeželja zagotavlja ukrep za povečanje gospodarske vrednosti gozdom. Na letošnji razpis se zaradi tega problema ni prijavilo niti eno društvo lastnikov gozdom.

ŽIRI

Na obisku Babica Jerca in Dedek Jaka

Razvojna agencija Sora bo v soboto dopoldne pripravila pred zadružnim domom v Žireh tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov. Na tržnici bodo ponujali izdelke blagovnih znamk Babica Jerca in Dedek Jaka ter druge kakovostne izdelke. Tržnice v Železnikih ta konec tedna ne bo, ker bodo kmetje in drugi s ponudbo tovrstnih pridelkov in izdelkov sodelovali na čipkarskih dnevih. **C. Z.**

LANIŠE

Jurček z jurčki

Štirinajstletni Jure Mlakar iz Laniš je pred kratkim v gozdu v okolici Tunjic našel več lisičk in petindvajset lepih, zdravih jurčkov. Kot pravi Jure, je nekaj jurčkov že prej našla v gozdu v bližini Tunjic tudi njegova mami. Če jurčka utrgamo pravilno, pravi mami, nas bo na istem mestu tudi prihodnjo sezono razveselil kakšen primerok. **K. J.**

